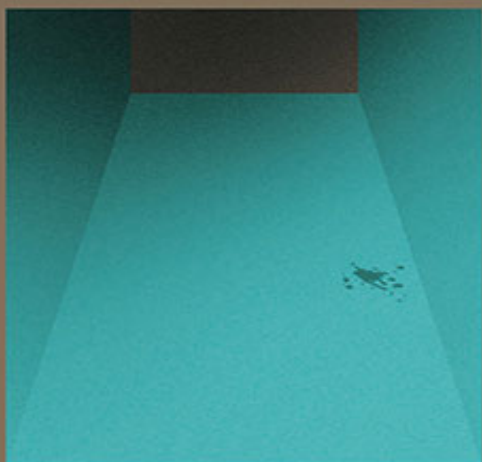
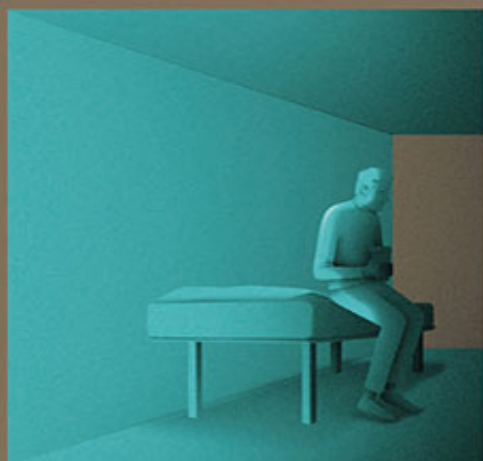

SANTIAGO LÓPEZ PETIT
Tan a prop de la vida

Tan a prop de la vida
Col·lecció Raigs globulars
(38)

R

SANTIAGO LÓPEZ PETIT

**Tan a prop
de la vida**

Raig verd
editorial

Primera edició, 1200 exemplars: gener 2021

Títol original: *Tan a prop de la vida*

Llicència CC 4.0 by nc sa

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Creative Commons.
Es permet compartir l'obra en part o totalment amb les condicions següents:

Reconeixement - No comercial - Compartir igual

C/o Raig Verd Editorial, S.L.

<http://www.raigverdeditorial.cat/>

© d'aquesta edició, Raig Verd Editorial, 2020

Disseny de la coberta: Tono Cristòfol

Il·lustració de la coberta: © DAQ

Maquetació: Noemí Giner

Correctores: Lidia Bayona, Xantal Aubareda i Sandra Balagué

Producció editorial: Xantal Aubareda

Composició ePub: Pablo Barrio

Publicat per Raig Verd Editorial

Gran Via de les Corts Catalanes 514, 1r 7a, Barcelona 08015

www.raigverdeditorial.cat

  [@Raig_Verd](https://www.instagram.com/Raig_Verd)

 [RaigVerd](https://www.facebook.com/RaigVerd)

ISBN ePub: 978-84-17925-45-1

THEMA: FA, FL, FDB

Raig Verd editorial forma part de l'Associació d'editorials independents

Un cop llegit el llibre, si no el vols conservar, el pots deixar a l'abast d'altres, passar-lo a un company de feina o un amic a qui pugui interessar.

L'editorial expressa el dret del lector a la reproducció total o parcial d'aquesta obra per a ús personal.

Índex

Preàmbul

L'Escola de la Vida

El contracte

«Arriba a ser el que ets!»

Una trobada inesperada

Infiltrat

Pressentiments

Fàbrica de líders

El conte de la vida

La Banda

Avaluació

«Calma't, petit filòsof»

Una ment destruïda

La nit

Un somni

Turisme

Dues ombres

La nena sense ulls

La vida i la veritat

L'esclat

Estat d'excepció

La fugida

Solituds

Una esquerda

*Mut em vaig ajeure sota dels vells salzes i sobre
de mi s'estenia ben amunt el cel blau, desbordant
d'estrelles; i mentre m'anava apagant tot
contemplant-lo, van morir amb mi la por i el dolor
del meu si més profund, i l'ombra blava del noi es
va alçar brillant en la foscor.*

GEORG TRAKL

Per fidelitat al meu pare, que va haver de fugir per ser republicà i catalanista, i també perquè m'he adonat que havia estat expropiat de la meua llengua materna, volia escriure aquesta novel·la en català. Però no m'hi atrevia. Gràcies a l'ajuda incondicional d'en Jordi Solé Blanch, amic i company d'Espai en Blanc, ho he pogut fer.

SANTIAGO LÓPEZ PETIT

Preàmbul

Benvinguts a l'Escola de la Vida. Després d'un llarg viatge en el qual heu deixat enrere dubtes i ombres, en el qual us heu despullat d'inseguretats i pors, la vida us rep amb els braços oberts. S'apropen nous dies per a vosaltres, però avui, el dia d'avui, el recordareu sempre. Sempre, perquè mai s'oblida haver sortit del pou de l'oblit. Entreu en aquest espai de llibertat on l'únic reglament és que no hi ha reglament i sou vosaltres mateixos els qui decidiu ser el que voleu ser. Sortiu a la llum. Sí, no hi ha res més bell que sentir la calor del sol sobre el propi cos. No torceu la mirada, esquiveu la temptació de fer-vos enrere. No hi ha marxa enrere quan s'ha comprès —i això vosaltres ho heu comprès en tota la seva profunditat— que un mateix pot canviar la seva vida. Per això heu estat admesos al curs. Confiem en cadascun de vosaltres tal com vosaltres confieu en la vida. No us hem escollit. Heu estat vosaltres mateixos els qui heu triat venir i participar. Mantindrem les portes obertes en tot moment: qui vol tornar a un món ple de mediocres? Volem ser extraordinaris, ens hi hem compromès. La vida és plena d'oportunitats que cal saber aprofitar. Tot depèn de cadascú. No oblideu una cosa molt

important: vosaltres ja heu vençut. Sou uns guanyadors. Eviteu caure en una lletania d'autojustificacions. Deixeu també de buscar culpables. No carregueu amb el pes mort de creure-us una víctima. Recordeu sempre això: per a vosaltres, els dualismes ja no existeixen. Heu fet un pas més enllà de la línia. Guanyar o perdre no serveix per cartografiar el mapa de la vida. Per què un guanyador hauria de quedar tancat en aquesta presó? Guanyar o guanyar. Guanyar o, en tot cas, negociar per preparar la victòria. Negociar és una guerra. La guerra i la pau són les dues cares d'una mateixa moneda. I, malgrat tot, aquí no aprendreu tan sols paraules guanyadores, sinó també a compartir, a pronunciar la paraula «nosaltres». Cadascú ha de reconèixer les seves pròpies febleses i esbrinar com pot suplir-les amb l'ajuda dels altres companys. Als ulls dels inversors, una empresa amb un sol líder pot indicar que ningú ha volgut sumar-se al projecte o que el fundador es resisteix a compartir les tasques necessàries per al seu funcionament. Crear una empresa constitueix una experiència espiritual. Una empresa també instaura una relació afectiva. Els diners no importen. Són sinònim de mort. Crear una empresa significa produir sentit i l'emprenedor, com a deixeble de la vida, ha d'esdevenir un líder per a la societat. El futur sosté aquell que és capaç de produir sentit. Heu arribat fins aquí després d'un procés de selecció molt dur i rigorós. Us anireu coneixent a poc a poc i fareu amistat entre vosaltres. Sou un equip. Ara us toca a vosaltres estar a l'altura. A partir d'avui cap dia es repetirà.

Tampoc descansareu. Si us entregueu en cos i ànima, sereu feliços. Estareu complint el vostre desig i cada vegada us apropareu més a l'èxit. L'únic pecat que no consentim aquí és voler passar desapercbut, fixar-se amb el que fan els altres per imitar-los. A vosaltres, els nostres herois, no us està permès acotar el cap. Heu d'alçar-vos contra l'estandardització que ens envolta. S'està perdent la mateixa pèrdua i en els erms ressecs ja no hi creix cap vegetal. Fins i tot les petjades de les paraules se les emporta aquest vent que bufa sense pietat. L'inexplicable recorre el món en silenci. A l'altar sagrat de la vida s'hi sacrifiquen aquells que no gosen avançar i s'enfonsen. Ens han declarat la guerra. El vent ve carregat amb notícies terribles i murmura que s'acosta el final. Benvinguts al curs! La tasca que us volem encomanar no és gens fàcil. Alguns de vosaltres ni tan sols arribareu a saber de què tracta perquè no sobreviureu. Uns altres, aquells que no us rendiu, maleireu haver vingut fins aquí. Us necessitem! La vida és un jardí. Tan sols heu de florir!

L'Escola de la Vida

Abans de desaparèixer, l'holograma de la dona ha dit alguna cosa més. Ara no ho recordo, així que el discurs anterior no és del tot exacte. Si he estat capaç de reproduir-lo, és perquè m'ha deixat bastant perplex. Jo sabia a què venia i ara no entenc res. L'holograma de la dona ha dit que ens han declarat la guerra. Per què ho haurien de fer? Aquesta amenaça és absurda. Què té a veure amb aquest curs? Potser han volgut envoltar de misteri la nostra arribada per fer créixer la nostra curiositat i interès. No entenc, però, aquest avís de perill. Sé molt bé el motiu pel qual estic aquí. Vull fer-me famós i aquest curs promet un camí ràpid per aconseguir-ho. Alhora em dona la possibilitat de conèixer gent. Observar és una de les meves activitats preferides. Quan viatjo en metro m'entretinc mirant els rostres de la gent i intento imaginar a què es dediquen, quina és la seva feina. Sovint, però, les mans són més indicatives.

Doncs bé, abans que l'holograma desaparegués, ens ha demanat que ens poséssim en cercle —de fet, en col·locar-nos al seu voltant, ja l'havíem format— i que ens agaféssim les mans. Confesso que m'he sentit estrany. Així, de sobte,

haver de donar la mà a un desconegut! En realitat, haver-la de donar a dos. I mentre ens trobàvem en aquesta tessitura, la vida, és a dir, l'holograma que parlava, ens ha demanat que cadascun de nosaltres triés un pseudònim amb el qual ens sentíssim identificats. No es tractava que el pseudònim reflectís la nostra personalitat, sinó la nostra imatge. Per ser més precisos: la imatge que ens agradaria mostrar als altres. L'Escola de la Vida —i això era realment una novetat—, lluny d'assignar-nos un número, ens permetia donar-nos un nom i convertir-nos així, de bon principi, en una marca pròpia en el mercat lliure del ciberespai.

Mentre pensava en el pseudònim que millor representaria les meves aspiracions, m'he trobat un hyperphone entre les mans. No sé ben bé com ha anat. Suposo que me l'ha donat algun dels meus companys. Quan l'he engegat ha aparegut una frase escrita en majúscules: EL HYPERPHONE ÉS EL TEU CORDÓ UMBILICAL AMB LA VIDA. M'he sentit protegit i he pensat que, per fi, podia succeir-me alguna cosa important. Sota aquesta frase destacada seguien tres instruccions molt concretes. La primera deia que havíem d'enviar una foto nostra una vegada a la setmana. La segona que, al final del dia, gravéssim un missatge de veu, el que volguéssim. Finalment, havíem de deixar sempre el hyperphone sota el coixí en ficar-nos al llit. Si seguíem les indicacions, se'ns assegurava, el programa de gestió de l'estat d'ànim sabia guiar-nos i corregir els trastorns de l'aprenentatge que poguessin

sorgir. Així mateix, i com a resultat de l'avaluació permanent dels objectius que cadascú es fixés, rebríem un seguit de punts virtuals. Aquests punts virtuals serien molt útils per tal de planificar amb rigor l'eclosió de les nostres capacitats i competències. Crec que, sincerament, el hyperphone pot ser la mà que buscava desesperadament en la foscor.

Haver vingut a aquesta escola ha estat un encert. També ha estat una sort que m'hi acceptessin. No, ara no explicaré la meua vida. S'ha fet una mica tard i hem començat a organitzar la sala on dormirem. D'altra banda, és una vida com tantes d'altres. Té un moment àlgid i després un llarg descens, però no a l'infern, sinó al desert de l'espera. Un moment àlgid és una intensitat coagulada. Si la teua sang és normal i et fas un tall, unes cèl·lules diminutes, els trombòcits o plaquetes, arriben al rescat. Aquestes cèl·lules en forma de discos, les més petites del torrent sanguini, s'aglutinen en pocs segons per tancar la ferida. Cada gota de sang conté uns cent quinze milions de plaquetes, així doncs, l'ajuda sempre és a mà i aviat, si la ferida no és greu, tot torna a la normalitat sense que te n'adonis. La coagulació de la sang ens salva, però on queda la ferida? La ferida per la qual un cúmulo de dolor bregava per aflorar. Ni el senyal de la ferida queda suprimida ni el dolor desapareix. Però la sang ja no es veu. Les renúncies de les quals està feta la vida són proves del procés civilitzador. La normalitat ha triomfat. Per això estic content que m'hagin admès en aquesta escola. L'uniforme de cada dia és

l'esperança, l'esperança de saber que cadascun de nosaltres pot arribar a ser el protagonista del seu propi canvi.

Quan vaig decidir presentar-me com a candidat, volia interrompre aquesta espera monòtona que em tenia segrestat. Era una espera sense esperança. Les paraules se'm resistien a la boca. Crec que les mastegava, per això no podien sortir. De vegades podia cridar. I després el silenci. Un silenci buit que s'empassava l'aire. En canvi, aquí tot és diferent. Tinc la meva pròpia marca i, per fi, puc ser jo mateix. No aquest perdedor. Aquest il·lús. Aquest... escrupolós acèrrim que només podia tocar el món amb les puntes dels dits per por d'embrutar-se. A més, per fi podré desprendre'm d'aquesta mirada melancòlica que ja no suporto.

Ho sé molt bé. He dit abans que m'agrada observar. Observar és l'activitat més digna que ens queda quan el moment àlgid s'ha esmunyit entre els dits de les mans; ara bé, la mirada d'aquell que observa el món no és sempre melancòlica? Pel fet de ser només un observador, perquè el món és com és, o perquè existeix la nit i la nit no existiria si no tinguéssim ulls. Una pregunta em porta a l'altra. La mecànica quàntica ens va ensenyar fa molt temps que l'observador modifica l'objecte d'estudi i que la mesura d'una propietat altera el sistema mecanicoquàntic impeding la mesura precisa d'una altra propietat. Sempre he cregut que si la ciència entengués de debò aquesta impossibilitat, hauria de ser més melancòlica. En canvi, no és així. La

ciència és inconscientment optimista. Emprant les funcions d'ona, que són només probabilitats, aconseguix desentranyar amb èxit el món de les partícules subatòmiques. És clar, la condició és no fer-se preguntes inadequades; per exemple, per què funcionen tan bé les equacions a l'hora d'explicar aquest estrany món invisible que, tanmateix, nosaltres només podem descriure mitjançant paradoxes. Potser l'èxit de la ciència s'explica per la seva capacitat d'autolimitació. A través d'un joc implacable de limitacions aconseguix funcionar a la perfecció i, al mateix temps, allunya de si mateixa aquesta melancolia insidiosa de l'observador. Aquí, en canvi, ens animen a superar qualsevol límit que es posi davant nostre. El discurs de benvinguda era molt clar en aquest sentit. Per aquest motiu, una de les consignes preferides i que apareix en les nombroses pantalles de televisió diu el següent: «Tu pots ser el que desitges. Només existeix un obstacle: la teva obstinació a pensar el contrari». Ens donen confiança i creuen en nosaltres.

Em sento arraulit en el ventre de la vida. No es pot demanar res més. Aquí et retornen la curiositat i les ganes d'aprendre i, sobretot, una esperança. Atès que no està afligida de ceguesa —perquè l'esperança més segura és aquella que resideix en un mateix—, pot satisfer el buit de la melancolia. Jo no fallaré. Jo no *em* fallaré. Potser és una escola una mica estranya, però aconseguiré fer-me famós gràcies a ella. En el fons —parlaré sense embuts—, vull ser famós perquè em deixin tranquil. Tenir èxit en aquesta

societat és l'única manera de poder controlar la teva vida. Si no fos així, on podríem fugir? Sé que l'èxit implica lloances hipòcrites, fredor i molt autoengany. És essencial, per tant, un treball llarg i constant per esquivar l'adulació i expulsar qualsevol idea de mèrit. Ara bé, si no mereixo l'èxit, significa que soc un frau? Aquesta idea mai m'abandona. Sí, soc un frau i tots els que hem estat admesos en aquest curs som un frau. Només la vida que no enganya mai, aquesta vida que ens acull amb els braços oberts, podrà alliberar-nos d'aquesta condemna.

No ha estat fàcil escollir el pseudònim. El nostre grup consta de cinquanta persones que no ens coneixem, si bé les motivacions d'uns i altres han de ser semblants perquè tots hem superat el mateix procés de selecció. Decidir lliurement el pseudònim que serà la nostra marca, el nom amb el qual ens identificarem i que alhora haurà de representar-nos, ha suposat haver d'establir algunes regles de funcionament. D'entrada hem descartat els colors. Els colors són molt útils a l'hora de descriure estats d'ànim, fins i tot poden associar-se a certs sentiments, però no ens han convençut per la seva simplicitat. Tothom ha rebutjat la idea que la seva personalitat pugui reduir-se a un únic color. La seva personalitat i, sobretot, la seva voluntat de ser. D'altra banda, si bé les barreges de colors afegixen complexitat i poden arribar a respondre millor a les nostres aspiracions, són impossibles d'anomenar. Després de descartar els colors, hem pensat en les formes geomètriques. Els colors són impressions pures, doloroses

o alegres, però les formes geomètriques, que poden semblar més abstractes, no els resten a la saga, ja que afegeixen estranyes peculiaritats a aquesta doble determinació. La modèstia del «punt» voreja una humilitat hipòcrita. El «cercle», a causa de la seva incapacitat d'obrir-se als altres, és profundament egocèntric. El «triangle», no descobreixo res nou si dic que, a causa del seu caràcter agressiu, roman sumit en un aïllament absolut. El «quadrat» sí que és desafiant, però el supera un dogmatisme que surt de les seves pròpies entranyes i, en el fons, el fa molt feble. Es fa tard i ens han ordenat ficar-nos al llit abans de mitjanit. El viatge ha estat llarg i penós. Estem cansats.

Hem sentit un cert alleujament quan algú ha proposat les lletres de l'abecedari. És una fórmula excel·lent perquè cada lletra conté tot un món. Un món secret i paradoxal que bé podria expressar els trets d'aquest desig nostre d'individualització. S'ha produït una forta discussió i ha vençut qui havia de vèncer. La lletra A se l'ha quedat ell. La A comporta afirmació, astúcia, ambició..., característiques que semblen convenir a qui discuteix amb més violència i que amb raó reclama com a pròpies. Jo he callat i he recordat que l'angoixa també comença amb la lletra A. Mai hauria pensat que les lletres permetrien una singularització oberta i creativa, així com l'activació d'una combinació inexplorada. Però, què passa amb les lletres que ningú vol? M'he ajagut al llit. He triat la lletra I. M'agrada per la seva